

Ýüzünji ýylynda

Category: Edebiýat täzelikleri, Kitapcy
написано kitapcy | 26 января, 2025
Ýüzünji ýylynda ÝÜZÜNJI ÝYLYNDA

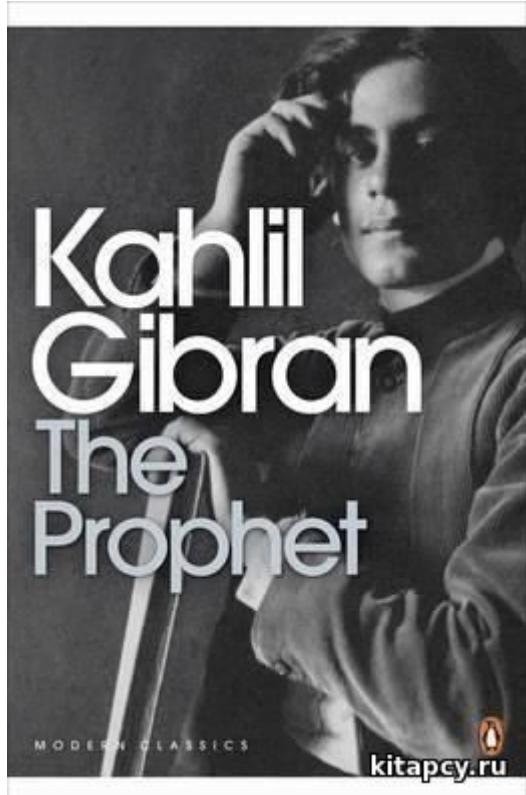

«*Pygamber*» kitaby hususanam milletleriň we mezhepleriň köp ýeri bolan Amerikada magnawyýetiň agalyk sürüyän döwründe öňe saýlandy.

Jebran Halyl Jebranyň «*Pygamber*» («The Prophet») atly kitabynyň Nýu-Ýorkda «Alfred Knopf» neşirýaty tarapyndan iňlis dilinde çap edilmeginiň üstünden 100 ýyl geçdi.

Proza eseri diýseň-ä proza däl, poetiki eser diýseňem – şygyr däl, ýöne ol tankytçylaryň köpüsiniň şygyr diýip baha beren 26 sany çaklaňrak topbakdan ybarat eser.

Häzirki wagta çenli iň köp satylan üçünji poetiki kitapdygy aýdylýan bu eser yüz dile terjime edildi.

«Alfred Knopf» açylanyna kän wagt geçmedik ösüp barýan kiçijik neşirýatdy we «Pygamberiň» satuwlary birnäçe ýyldan soñ ony dünýäniň iň uly neşirýatlarynyň birine öwürdi.

«Pygamber» kitabı hususanam milletleriň we mezhepleriň köp ýeri bolan Amerikada magnawyýetiň agalyk sürüyän döwründe öne saýlandy.

Liwandan gelen Jebran we onuň göreşjeň ýoldaşlary bir ýere jem bolup, agzybirlikde ýaşamaga edýän çagyryşyny batlandyrды.

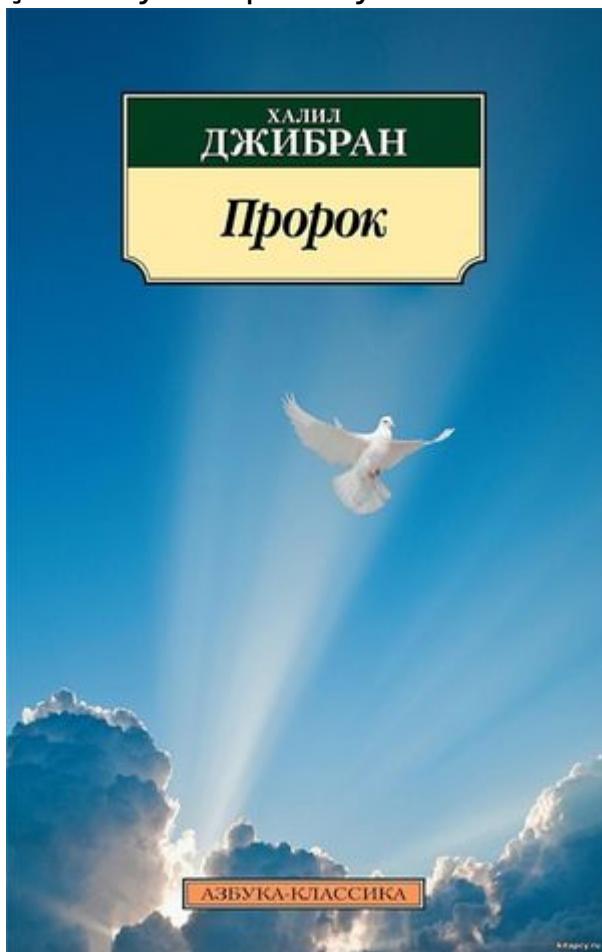
Surat çekmek we heýkeltaraşlyk ýaly başga ukyplary-da onuň şan-şöhratyny belende galdyrdы.

By gelşikli çaga şahsy özünecekijiliği arkaly ilki Bostonda, yzyndan Mihail Nuaýmeniňem arasynda ýer alan bir topar emigrant edebiýatçı bilen açyp, başlyklygyny eden «Galam» edebi jemgyýetiniňem ýerleşen Nýu-Ýork şäherinde edebiýat we sungat gatlaklaryna täsirini ýetirdi.

Daşary ýurtda we emigrasiýada hiç kim Boston'a 12 ýaşlyja çaga bolup gelip, aýdym aýdyp, pully kart oýnap güzeran dolamaga çytraşýan bikär we alkaş atadan çagalaryny gaçyran ejesi Kamila bilen gelen Bişerri posýologynyň çagajygy ýaly şan-şöhrata ýetip bilmedi.

Kamila Jebran we onuň üç çağasy Boston'a 1895-nji ýylda geldi. Jebran bosgunlaryň okaýan mekdebine girdi, bu ýerde surat çekmek ukyby bilen ünsi özüne çekensoň, mugallymy ony şäheriň sungat ketdeleri bilen tanyşdyrdы. Bulam onuň bosgunlar

үýşmeginden çykalga ýolunyň ilkinji ädimi boldy.
1923-nji ýylда «Pygamber» kitabı çap edilende Jebranyň şan-
söhraty arap dünýäsine we käbir Günbatar dünýäsine ýaýlypdy.

Kitabyň birinji neşiri birküç aýyň dowamynda gutardy. 60-njy ýyllarda satuwy hepdede 5 müň ekzemplýardan geçdi.

Häzir resmi görkezijiler onuň Şekspirden we Lao Tzudan soñ kitaby iň köp satylýan üçünji şahyrdygyna güwä geçýär.

Jebran 48 ýaşynda bagryndan kesel tapynyp aradan çykanda sallahdy. Yaşan ömründe özünüň däl-de, tanyşlarynyň syryny açan birküç sany zenan gatnaşyany bolan eken.

Şahyryň iň uly hemayatkäri «Pygamberiň» sekiz gezek gaýtadan işlenmeginé ýardam eden Meri Haskelldi.

Iň ýakyn ýoldaşy bolsa Emin er-Reýhanidi. Meniň pikirimçe, Jebran «Pygamberi» Reýhaniniň 1911-nji ýylда çap etdiren «Kitaby-Halidinden» täsirlenip ýazan bolmaly.

Jebran Parižde heýkeltaraşlyk ugrundan okan iki ýyllyk ömründe fransuz dili bilen bir hatarda birnäçe medeniýetden peýdalandy.

HALİL CİBRAN

| ERMIŞ

ERMIŞ

HALİL CİBRAN

İngilizceden Çeviren: Eren Tuğrul
kitapcy.ru

Şeýle-de, öz ene dilinden goruny güýçlendirmek maksady bilen Beýrutdaky «Hikmet» medresesinde iki ýylyny geçirdi.

Jebran feodalizme we din adamlaryna gazaply hüjüm etmek bilen bir hatarda başga dinlere-de ýüzlenipdir.

Meň pikirimçe, onuň Kurany-Kerimden we «Nehjül-Belagadan» hem çuň täsirlenmeleri bar, «Pygamberiň» birnäçe ýerinde şeýle täsirlenmeleri duýup bolýar.

Semir ATAULLAH,

Liwanly žurnalıst.

Çarşenbe, 01.02.2023 ý. Edebiyat täzelikleri